



## Bildande av Stora Boda naturreservat i Motala kommun samt fastställande av skötselplan för naturreservatet

### Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken ett område inom fastigheten Karlsby 3:258, Motala kommun som naturreservat med syfte, föreskrifter och skötselplan enligt nedan. Naturreservatets gräns är markerad på bifogad karta, bilaga 1.

Naturreservatets namn skall vara Stora Boda.

### Syftet med reservatet

Syftet med Stora Boda naturreservat är att skydda och vårda värdefull barnnaturskog. Karakteristiska arter för biotoperna i allmänhet och hotade, sällsynta samt hänsynskrävande arter i synnerhet, ska fortleva i gynnsamt tillstånd för att bevara den biologiska mångfalden. De gamla träden och den döda veden, med god tillgång på ljus och värme respektive fukt och skugga, är de viktigaste elementen. Ett övergripande syfte är även att tillgodose friluftslivets behov av områden för hälsa, rekreation och naturupplevelser.

Syftet ska nås genom att området undantas från skogsbruk och annan exploatering. Området ska skötas så att skogen kan utvecklas fritt i kombination med kompensationsåtgärder för att motverka tidigare negativ påverkan från dikning och skogsbruk samt brist på brandstörning. Därmed tryggas så långt som möjligt habitat och substrat för de hotade, sällsynta och hänsynskrävande arterna och därigenom ökar möjligheten för deras fortlevnad. Friluftslivets besöksmöjligheter ska underlättas och information om området ska tillhandahållas.



Föreskrifter

A. Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det, utöver vad som annars gäller, inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning;
2. uppföra torn, byggnad eller annan anläggning;
3. uppföra mast, vindkraftverk, luft- eller markledning;
4. anordna upplag;
5. gräva upp växter;
6. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra mineralämnen;
7. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
8. jaga fågel;
9. utfodra eller anordna åtel för klövvilt,

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

10. ändra floran eller faunans sammansättning genom inplantering av arter;
11. efter avslutad jaktsäsong lämna kvar snitslar eller annan anordning;
12. märka träd, sten eller annan fast ytbildning.

-----

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken ägare, att utan ytterligare ersättning, och innehavare av särskild rätt till fastigheterna tåla att följande åtgärder vidtas inom reservatet:

1. utmärkning av, och information om, reservatet
  2. skötsel i form av fri utveckling under långa tider i kombination med kompensationsåtgärder för negativ påverkan från skogsbruk, ex borttagande träd i plantering, eventuellt igenläggning av dike, därtill naturvårdsbränning eller brandefterliknande åtgärder samt riktade åtgärder för arter inom fågel- respektive art- och habitatdirektivet eller åtgärdsprogram för hotade arter. Även åtgärder vid massangrepp av skadeorganismer kan bli aktuella.
  3. dokumentation i samband med åtgärder och uppföljning;
  4. iordningställande av anordningar för friluftslivet så som exempelvis parkeringsplats, vandringsled, vindskydd och informationsskyltar.
-

C. Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, föreskriver Länsstyrelsen om rätten att färdas och vistas inom reservatet, att det utöver vad som annars gäller, inte är tillåtet att:

1. framföra motordrivet fordon, förutom på befintliga vägar;
2. ta grenar eller annan ved, bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
3. gräva upp växter, samla ryggradslösa djur, mossor, lavar, eller svampar med undantag för matsvamp och enstaka individer för artbestämning.
4. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla;

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

5. utföra sådan vetenskaplig undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet.

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som Länsstyrelsen utser, att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifter B1-B4. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för skötsel av befintliga anläggningar, efter samråd med Länsstyrelsen, enligt servitut och avtal så som;

Vägservitut, till förmån för Karlsby 3:258, Motala

---

#### Skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 2.

Förvaltare för naturreservatet skall vara Länsstyrelsen Östergötland.

---

#### **Skäl för beslutet**

Stora Boda naturreservat hyser, tillsammans med flera andra närbelägna områden, höga naturvärden knutna till myr- och till största delen magra barrskogar. Typiska arter för dessa biotoper, som missgynnas i produktionslandskapet, finns representerade i området.

För att naturvärdena ska bestå och utvecklas bör området undantas från skogsbruk och skötas genom en kombination av interndynamik (fri utveckling) och åtgärder för att kompensera tidigare negativa påverkan från skogsbruk och bristen på brand.

Reservatet kan även genom sitt läge intill flera andra naturskogsreservat tillgodose allmänhetens behov av stora friluftsområden för naturupplevelser, rörelse och hälsa.

Länsstyrelsen bedömer att Stora Boda är prioriterat för områdesskydd i form av naturreservat enligt den nationella och regionala strategin för skogsskydd. Reservatsbildning är ett led i arbetet med att uppnå miljömålen ”Levande skogar” och ”Ett rikt växt och djurliv” om vilka regering och riksdag har beslutat.

#### Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken skall densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av Stora Boda naturreservat är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

#### Intresseprövning

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att bildandet av Stora Boda naturreservat inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

#### Konsekvensutredning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt förordning om konsekvensutredning vid regelgivning 2007:1244, i den omfattning det behövs göra en konsekvensutredning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen gör bedömningen att naturreservatsbildningen inte medför negativa konsekvenser för vistelse och färd i naturreservatet utöver vad som är brukligt enligt allemansrätten. Ordningsföreskrifterna ska samtidigt leda till att reservatets syfte uppnås.

### **Ärendets handläggning**

#### Dokumentation

I slutet av 1990-talet dokumenterades ett antal nyckelbiotoper av skogsstyrelsen inom området. Sveaskog registrerade dessa i berörd skogsbruksplan. Under 2003 genomförde Länsstyrelsen regeringsuppdraget om naturvärdesbedömning och skydd av viss skog, för statligt ägd mark. I samband med detta avgränsades Stora Boda reservat.

#### Reservatsbildning

En värdering av området genomfördes av NAI Svefa AB i samråd med markägaren och på uppdrag av Länsstyrelsen. Därefter förhandlade Naturvårdsverket med markägaren och kom överens om ekonomisk ersättning i och med köpet som blir konsekvens av naturreservatsbildningen. Ersättningen utbetalades 2006-10-01 respektive 2009-12-10 Reservatet har stakats ut och mätts in av Lantmäteriet i Motala kommun, som även utfört förrättningen av fastigheten.

Remissyttranden

Länsstyrelsen har remitterat förslag till beslut till markägare, övriga berörda sakägare SGU, Motala kommun, Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt, Naturskyddsföreningen i Motala och Motala biologiska förening. Kungliga hovstaterna, Skogsstyrelsen, Statens Geologiska Undersökningar och Naturskyddsföreningen i Motala har svarat på remisen.

Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttranden

Kungliga hovstaterna har inget att invända mot beslutet. Skogsstyrelsen vill se en komplettering av vägbeskrivningen i skötselplanen och SGU föreslår en rättelse i beskrivningen av berggrunden i skötselplanen. Båda synpunkterna tillför värdefull information och har därför inarbetats i skötselplanen. Naturskyddsföreningen tar upp önskemål om att angränsande skog sköts genom kontinuitetsskogsbruk eller annan större naturhänsyn. Denna synpunkt har relevans men Länsstyrelsen behandlar inte frågan inom ramen för detta beslut.

**Övrigt**Gagnvirke

Allt utfallande gagnvirke i samband med naturvårdsåtgärder som utförs med stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller staten.

**Hur man överklagar,**

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 3 ( Miljödepartementet).  
Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avd C, vilka gäller omedelbart.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har, förutom undertecknade, naturvårdsdirektören Claes Svedlindh, byrådirektören Maria Taberman, länsassessorn Karin Fridell, byrådirektören Carolina Olsson och antikvarien Mattias Schönbeck deltagit.

Kristina Zetterström  
Länsråd

Annika Forsslund  
Byrådirektör

Bilagor

1. Beslutslista
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

**Sändlista**Sakägare

Kungliga Hovstaterna, Kungliga slottet, 1130 Stockholm  
Sveaskog, Box 404, 701 48 Örebro

Kopia till

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm  
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm  
SGU, Box 670, 751 28 Uppsala, [sgu@sgu.se](mailto:sgu@sgu.se)  
Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt, Datalinjen 1, 583 30 Linköping  
Motala kommun, 591 86 Motala, [motala.kommun@motala.se](mailto:motala.kommun@motala.se)  
Reservatsförvaltaren, Peter Dahlström  
Motala kommun, Lantmäterimyndigheten, 591 86 Motala  
(när beslutet vunnit laga kraft)  
Sveaskog Naturupplevelser AB, Box 95, 739 21 Skinnskatteberg  
Naturskyddsföreningen i Motala, att I. Lundqvist, Kulla Södergården 112, 590 32  
Borensberg  
Motala biologiska förening, Drottninggatan 57, 591 27 Motala,  
[catrin@motalabiologiskaforening.se](mailto:catrin@motalabiologiskaforening.se)  
Länets författningssamling  
Tidningskungörelse